

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum Utrecht, 5 oktober 2023
ons kenmerk 2023-59
voor informatie Linda Daniels l.daniels@patientenfederatie.nl
onderwerp Commissiedebat Zwangerschap en geboorte – 10 oktober

Geachte Kamerleden,

Op 10 oktober spreekt u over Zwangerschap en geboorte. Het is belangrijk dat zwangeren en hun naasten tijdig weten waar ze terecht kunnen voor goede en passende geboortezorg. En ook welke zorg en ondersteuning ze mogen verwachten wanneer hun baby net geboren is. In deze brief geeft Patiëntenfederatie Nederland u graag drie verbeterpunten mee.

1. Maak informatie over de kwaliteit van geboortezorg inzichtelijk voor zwangeren

Zwangeren moeten op basis van goede informatie kunnen kiezen voor goede en passende zorg. Sinds januari dit jaar worden cliëntervaringen in de geboortezorg op een nieuwe, betere manier gemeten met behulp van een zogenaamde PREM¹ (Patient Reported Experience Measures). Dat is een landelijk afgestemde meetmethode om cliëntervaringen te meten. Met een vragenlijst wordt gevraagd hoe cliënten de zorg (hebben) ervaren. Zorgverleners krijgen daarmee feedback van cliënten, kunnen van die ervaringen leren en zo (de kwaliteit van) hun zorg verbeteren.

De informatie uit deze PREM is echter niet inzichtelijk voor zwangeren en cliëntenorganisaties in de geboortezorg. Het is belangrijk dat de beschikbare informatie ook voor hen transparant wordt gemaakt. Het gaat om belangrijke informatie over ervaren kwaliteit en kan zwangeren en hun naasten helpen om te kiezen voor geboortezorg die bij hen past.

>Wilt u de minister vragen welke mogelijkheden hij ziet om te bevorderen dat beschikbare informatie over ervaren kwaliteit van geboortezorg ook inzichtelijk gemaakt wordt voor zwangeren en cliëntenorganisaties ?

2. Informeer zwangeren tijdig over beschikbaarheid van kraamzorg

Door personeelstekorten komt het steeds vaker voor dat zwangeren minder uren kraamzorg ontvangen dan waarvoor ze aanvankelijk een indicatie hadden. Dit betekent dat er met regelmaat minder zorg beschikbaar is, dan waar een cliënt op zou moeten kunnen rekenen. Wij zien gelukkig veel inzet vanuit de kraamzorgsector om dit te verbeteren, zoal op de korte en als lange termijn. Patiëntenfederatie Nederland vindt dat cliënten, bij het begin van hun zwangerschap, goed geïnformeerd moeten worden over de beschikbaarheid van kraamzorg.

Op het moment dat een zwangere zich inschrijft bij een kraamzorgorganisatie moet helder zijn welke en hoeveel uren kraamzorg voor haar beschikbaar is. En dus niet pas op het moment van de intake die vaak pas in het derde trimester van de zwangerschap plaatsvindt. Wanneer dan blijkt dat er toch geen of onvoldoende kraamzorg bij de desbetreffende organisatie beschikbaar is, is er vaak te weinig tijd om een goede alternatief te organiseren. Zorg dat zwangeren tijdig weten op welke zorg ze kunnen rekenen en ook van hen zelf en hun naasten verwacht wordt. En waar ze terecht kunnen mocht dat niet lukken en/of er toch meer zorg nodig zijn.

>Wilt u de minister vragen om te bevorderen dat zwangeren tijdig geïnformeerd worden over de beschikbaarheid van kraamzorg?

¹ [PREM Geboortezorg | CPZ \(kennisnetgeboortezorg.nl\)](https://www.kennisnetgeboortezorg.nl)

3. Kijk breder dan alleen naar beschikbaarheid van medische geboortezorg

Personeelstekorten spelen niet alleen in de kraamzorg. Ook binnen andere onderdelen van de geboortezorg ervaren cliënten gevolgen van capaciteitsproblemen. Naast kraamzorg en medische zorg is ook de beschikbaarheid van aanvullende zorg, zoals psychosociale begeleiding belangrijk. Bijvoorbeeld in de begeleiding van zwangeren met lage gezondheidsvaardigheden. Wanneer deze begeleiding onvoldoende beschikbaar is kan de impact voor cliënten groot zijn. We vinden dat in de geboortezorg breder gekeken moet worden dan alleen naar de beschikbaarheid van en toegang tot medische zorg. Inzet van psychosociale begeleiding en andere alternatieve ondersteuning kan het beroep en de druk op medische geboortezorg en andere duurdere zorg verkleinen. Zo kan inzet van de doula, persoonlijke ondersteuning, maar ook huishoudelijke hulp, maaltijdservice, oppas en of andere vormen van praktische ondersteuning een goede oplossing vormen.

>Wilt u de minister vragen om de inzet en beschikbaarheid van psychosociale begeleiding en andere alternatieven voor ondersteuning aan cliënten in de geboortezorg te bevorderen en waarborgen?

We vragen u de punten uit deze brief naar voren te brengen in het Commissiedebat. We zijn uiteraard graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Arthur Schellekens
Directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland